

СТАНОВИЩЕ

от д-р арх. Стефан Аспарухов, назначен на академична длъжност «доцент» в Университет по архитектура, строителство и геодезия – гр. София към катедра «Промишлени и аграрни сгради» на Архитектурния факултет

Относно: Прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗРАСРБ, чл. 32, ал. 1 от ППЗРАСРБ в изпълнение на Заповед № 429-РД/30.07.2021г. на Директора на ИИИЗк – БАН по процедура за присъждане на ОНС „доктор“ на **арх. Нона Т. Цекова** за дисертационен труд *„Иновативни методи на биониката и биомиметиката и техните трансформации в съвременната архитектура“*, под научното ръководство на доц. д-р арх. Стела Ташева

Общо описание на дисертационния труд

Дисертационният труд на арх. Нона Цекова със заглавие *„Иновативни методи на биониката и биомиметиката и техните трансформации в съвременната архитектура“* съдържа: уводна част, която включва постановката на проучването; същинска част, която е разделена в три глави; заключение. Дисертационният труд е с обем от 165 страници и три приложения – библиография, терминологичен речник и каталог с изображения. За постигане целта на дисертационния труд арх. Цекова умело е използвала богат набор значими и актуални литературни източници – 11 заглавия библиография на кирилица, 39 заглавия на латиница и 134 самостоятелни интернет източници.

Актуалност на дисертационния труд

Научното изследване може да се оцени с висока степен на актуалност през призмата на съвременната архитектурна теория и практика. То дава нов прочит на състоянието на иновативните похвати за проектиране и строителство и потенциала за тяхното преосмисляне чрез принципите на биониката – в исторически, регионален, социално-икономически и технологичен контекст. Търсенията на автора за създаване на критериален апарат за определяне на симбиотичността между строителния материал, човека и екосистемата са в основата на един от най-сложните проблеми на нашето съвремие, чийто отговор все още остава неоткрит – проблемът за устойчивото развитие и в частност екологичния ефект от строителната дейност.

Структура на дисертацията

Трудът е подходящо структуриран според неговата цел и приложената методика на научно изследване. Авторът умело е успял да организира главите и да групира техните раздели в логическа последователност: теоретическа, методическа и приложна.

Приноси на труда

Дисертационният труд съдържа научни резултати, които представляват оригинален принос, обобщен по следния начин: 1) създадена е четиристепенна систематизация на биониката в архитектурата; 2) за прилагане на систематизацията е внедрен критерий за определяне на симбиотичността в архитектурата; 3) предложени са концепции за бионични трансформации с оглед повишаване на устойчивостта на архитектурния продукт. Така арх. Цекова е показала, че притежава задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

Публикации във връзка с дисертацията и академична етика

В процеса на своето обучение и научни-изследвания за периода 2016-2019г. арх. Цекова е изнесла три доклада на три международни научни конференции (Барселона, София, Велико Търново) и е реализирала шест научни публикации, три от които в сп. „Архитектура“, което покрива напълно минималните изисквания на ППЗРАСРБ и *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.*

От проверката на оценявания труд не е установено наличие на плагиатство.

Препоръки

С висока степен на удовлетвореност от представения научен труд, си позволявам да препоръчам на арх. Цекова в бъдещите си изследвания по темата: 1) да развива по-смело работната си хипотеза и да създава по-кратки заключителни, части, които обобщават резултатите; 2) да потърси начин за обогатяване на т.нар. *категоризация* чрез въвеждане на конкретни и ясно дефинирани показатели и средства за измеримост по различни признаци на въведения от нея *критерий за симбиотичност.*

Изпълнението на втората препоръка ще потвърди убедеността ми във високия потенциал за популяризиране на темата и доразвиване на изследването под формата на монографичен труд.

Заключение

На основание чл. 10, ал. 1 от ЗРАСРБ, в изпълнение на Заповед № 429-РД/30.07.2021г. на Директора на ИИИЗК – БАН, **давам положителна оценка на дисертационния труд на арх. Нона Т. Цекова** и предлагам да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, по научната специалност „Теория и история на архитектурата“.

25.10.2021г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:
ДОЦ. Д-Р АРХ. СТЕФАН АСПАРУХОВ